

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞIRNAK İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Şırnak il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **23 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **18**’ine anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 78,3**’dür.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Şırnak İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	4	852	12	864
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	4	348	3	351
Enerji veren madenlerin madencilığı ve taşocakçılığı	2	321	4	325
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	3	278	9	287
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	2	106	9	115
İnşaat	2	64	0	64
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	1	23	0	23
TOPLAM	18	1992	37	2029

Sanayi sektöründe 5, İnşaat sektöründe 2 ve Hizmetler sektöründe 11 işyeri olmak üzere toplam 18 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 42,6'sı Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 17,3'ü Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 98'i erkek, % 2'si kadındır.

Erkeklerin % 42,8'i Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe, % 17,5'i ise, Ulaştırma, Depolama ve Haberleşme sektöründe çalışmaktadır.

Çalışan kadınların sayısı oldukça düşüktür. Kadınların % 32,4'ü Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe çalışmaktadır.

İnşaat ve Diğer Sosyal, Toplumsal ve Kişisel Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde SSK (devredilen) kayıtlarına göre 50+ istihdamlı gözüken ancak anket yapıldığında 50+'nın altına düşmüş olan işyerlerine de anket uygulanmıştır.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Şoför (Yük Taşıma)	365	0	365
Beden İşçisi (Temizlik)	251	10	261
Beden İşçisi (İnşaat)	220	0	220
Büro Memuru (Genel)	126	19	145
Bekçi	127	0	127
Beden İşçisi (Genel)	122	0	122
Güvenlik Görevlisi	111	0	111
Diğer Yağlayıcılar	105	0	105
Kepçeli Araç Operatörü	57	0	57
Elektrik Teknisyeni (Genel)	56	0	56
Yağlayıcı ve Gresleyici (Gemi Makineleri Hariç)	51	0	51
Şoför (Yolcu Taşıma)	27	0	27
Makine Teknisyeni (Genel)	26	0	26
Oto Bakım-Onarımcısı	24	0	24
Nezaretçi ve Ustabaşı (İnşaat İşleri)	21	0	21
Elektrikçi (Genel)	20	0	20
Tamirci-Makinist (Hafriyat ve İnşaat Makineleri)	20	0	20
Aşçı	17	0	17
Sihhi Tesisatçı	14	0	14
Diğer Sihhi Tesisat İşçileri ve Boru Tesisatçıları	12	0	12

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 20 meslek yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

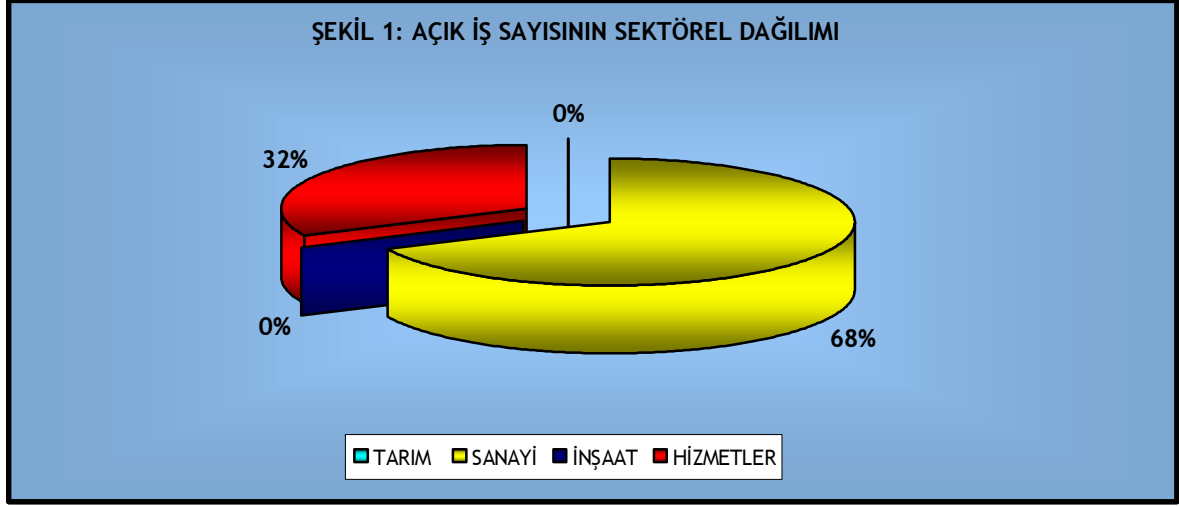
İlk sıralarda Şoför (Yük Taşıma), Temizlik İşçisi, İnşaat İşçisi mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek Şoför (Yük Taşıma) ve Beden İşçiliği (Temizlik) iken kadınların en çok çalıştığı meslekler Büro Memuru ve Temizlik İşçisidir.

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI

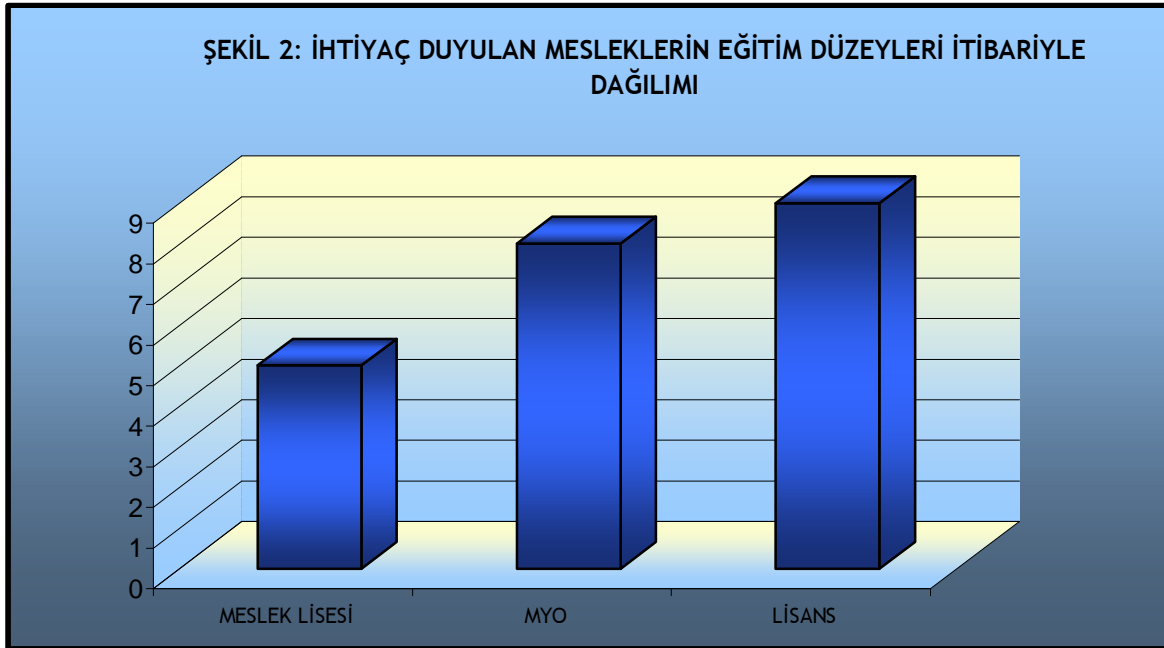
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Büro Memuru (Genel)	8
Elektrik Mühendisi (Genel)	3
Harita Mühendisi	2
İnşaat Mühendisi (Genel)	1
Konveyör Operatörü	5
Maden Mühendisi (Genel)	1
Makine Mühendisi (Genel)	1
Şehir Plancısı	1
TOPLAM	22

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Açık işlerin % 36,4'ü Büro Memuru (Genel), % 22,7'si Konveyör Operatörü, % 13,6'sı Elektrik Mühendisi (Genel) mesleklerine olan taleptir.

Açık işlerin % 68'i Sanayi sektöründe iken, % 32'si Hizmetler sektöründedir. İnşaat sektöründe ise, açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok lisans mezunları tercih edilmektedir. Açık işlerde Büro Memurluğu için meslek yüksekokulu mezunu, Konveyör Operatörü için meslek lisesi mezunu, diğer meslekler için ise lisans mezunu eleman talep edilmektedir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Gemi Makineleri Teknisyeni	10
Elektrik Teknisyeni (Genel)	5
Konveyör Operatörü	5
Elektrik Mühendisi (Genel)	3
Harita Mühendisi	2
İnşaat Mühendisi (Genel)	2
Kimya Teknikeri	2
Şoför (Yük Tasıma)	2
Elektrik -Elektronik Mühendisi	1
Maden Mühendisi (Genel)	1
Makine Mühendisi (Genel)	1
Şehir Plancısı	1
TOPLAM	35

Temininde güçlük çekilen mesleklerin % 28,6'sı Gemi Makineleri Teknisyeni, % 14,3'ü Elektrik Teknisyeni, % 14,3'ü Konveyör Operatörü, % 8,6'sı ise Elektrik Mühendisidir. Genel olarak bakıldığında temininde güçlük çekilen mesleklerin oldukça nitelik gerektiren ve eğitim seviyesi yüksek işler olduğu görülmektedir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen mesleklerin bazıları aynıdır.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER

MESLEKLER	SAYI
Madenci (Genel)	20
Büro Memuru (Genel)	10
Makine Teknikeri	10
Elektrik Teknikeri	5
Elektrik Teknisyeni (Genel)	5
Hekim (Genel)	3
Elektrik Mühendisi (Genel)	2
Kimya Teknikeri	2
Maden Mühendisi (Genel)	2
Ebe	1
Elektrik -Elektronik Mühendisi	1
Harita Mühendisi	1
Hemşire (Genel)	1
İnşaat Mühendisi (Genel)	1
Laboratuar Teknisyeni	1
Mimar (Bina)	1
Tıbbi Sekreter	1
TOPLAM	67

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

12 ay sonra net artış görülecek mesleklerin % 29,9'u Madenci (Genel), % 14,9'u Büro Memuru (Genel), % 14,9'u Makine Teknikeridir.

12 ay sonra istihdamında azalış beklenen tek meslek Beden İşçisi (Temizlik)'dir. Beden İşçisi olarak çalışanların sayısının 12 ay sonra 60 kişi azalacağı beklenmektedir.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabi ki Hemşire, Öğretmen, Doktor, Mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI	
SEKTÖR	SAYI
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	35
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	22
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-50
TOPLAM	7

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; istihdam artışı beklenen sektörlerin; Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı ile Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtımı olduğu görülmektedir. İstihdam azalışı beklenen tek sektör ise Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Güvenlik sektörüdür.

İstihdam artışının Sanayi sektöründe olması beklenirken, istihdam azalışının ise Hizmetler sektöründe olması beklenmektedir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 7 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde % 0,3 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 28'i Sanayi sektöründe, % 11'i İnşaat sektöründe, % 61'i Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 98'i erkek iken, % 2'si kadındır. Erkeklerin en çok çalıştığı meslek “Şoför (Yük Taşımı)” iken, kadınların en çok çalıştığı meslek “Büro Memuru”dur.

12 ay sonra toplam istihdamın % 0,3 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **22 açık iş** tespit edilmiştir. Açık işlerin % **36,4**'ü Büro Memurudur. Değişik alanlarda da Mühendis ihtiyacı ön plana çıkmaktadır.

En çok temininde güçlük çekilen meslek Gemi Makineleri Teknisyenidir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **28,6**'sı Gemi Makineleri Teknisyeni, % **14,3**'ü Elektrik Teknisyeni, % **14,3**'ü Konveyör Operatörü, % **8,6**'sı ise Elektrik Mühendisidir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Madenci, Büro Memuru, Makine Teknikeridir. İstihdam artışının % **29,9**'unun Madenci mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

İstihdamında azalış beklenen tek meslek ise Beden İşçiliği (Temizlik)dir.

Sektörel olarak Enerji Veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı ile Elektrik, Gaz, Buhar ve Sıcak Su Üretimi ve Dağıtım sektörlerinde istihdam artışı beklenirken, Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik sektöründe istihdam azalması beklenmektedir.

Açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve artış beklenen meslekler aralarında bazı farklılıklar olsa da birbirlerine paralel durumdadır.

Özellikle 12 ay sonra istihdam artışı beklenen meslekler için şimdiden önlem alınabilir.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.